

Katalikų tauti...
Vyskupas Kilian.

Organizacija Amerikos...
DARBININKAS

Darbas ir Kooperacija

GERAI SEKASI.
Arkansas valstija 1921 m. priėmė įstatymus, liečiančius kooperacijas. Conway mieste pereinamas metais įsteigė Credit Union, kuri yra ant grynai kooperatyvų pamatų pastatyta. Kapitalo dabar turi \$5,000. Keletas naujų Credit Unijų dabar steigiamas.

DOVANA DARBININKAMS.
Manchester, N. H. — Turininkas Edward M. Chase sulaukęs 50 metų amžiaus, pasiryžo tą pažymėti stambia dovana darbininkams. Paskyrė \$50,000 namams statyti. Budavojimas prasidės tuojau. Namai bus nedideli, vienai šeimynai. Bus rakuojama darbininkams po \$7.50 rendos savaitėje. Po išmokėjimo randomis \$3,333.33 namai liks darbininko nuosavybė. Į tokius namus bus įleisti teismynai su daugiausia vaikų.

Bulgarija -- Respublika

BULGARIJA RESPUBLIKA.
Atėnai. — Iš Bulgarijos parabežio atėjo gandy, buk Bulgarija esanti paskelbta respublika. Kur dinga karalins Borisas nežinia. Sakoma, kad pabėgęs Austrijon. — Kiti gandai skelbia, kad jis vadovauja anti-revolucinei kariuomenei.

KO PASIEKĖ ITALAS.
San Francisco. — A. P. Giannini, italas, atvyko į Californiją įainas, bet visai bėdinas. Dešimtis metų dirbo prie vaisių, o paskui stojo vaisių bizniz. Sulaukęs 31 m. amžiaus jau turėjo didelį biznį ir biznį pavedė darbininkams. Paskui jis stojo bankieriu bizniz. Pradėjo mažame kambaryje bizniz distrikte. Pavadino Bank of Italy. Dabar jo bankas yra didžiausias Californijoje ir turi 79 skyrius. — Depozitorijų turi 485,000, o depozitų \$300,000,000. Jis sulaukė 51 metus amžiaus ir ateinančių rudenį visą biznį paves darbininkams.

ATSTATYBIS VISUS BEDIUVIUS.
Austin, Texas. — Texas'o universiteto trustų komisija nutarė iš tarnybos atstatyti visus asmenis, kurie netiki į Dievą. Komisija susideda iš aštuonių. Tik vienas stoja prieš tą sumanymą.

NUBALSAVO DEL KALIAUS.

Atėnai. — Graikijos seimas nubalsavo, kad išvytasis karalins Konstantinas daugiau negali grįžti ant Graikijos sosto.

SPROGIMAS.
Springfield, Mass. — Buckley liejykloj ištiko didelė eksplozija. Visa dirbtuvė tapo sujudinta. Žmonių nežuvo delto, kad tas įvykis išėmiant darbininkus namo. Visi buvo toli nuo krosnies ir ištiptos geležies lietus jų nepasiekė. Eksplozija ištiko delto, kad ant ištiptos geležies pateko vandens.

MIRĖ PASKUTINIŲ SYKIŲ.
Berlin. — Mirė garsiausias Vokietijos artistas Ludwig Barnay. Jis savo užrašuose beturįs pastabą, kad publikai neįmonioja ant estrados vestuvių vaidinimai. Mirties scenos daugiau žmones patraukia, negu vestuvių scenos. Aktorius buvo sulaukęs 84 metus. Jis vedė 721 sykį, vaidino 89 miestuose, o mirė ant estrados 1120 sykių.

PRIMINS APTE SKOLAS.
Washington. — Amerikos valdžia ketina skolingoms tautos priminti apie jų skolas ir reikalą atsilyginti.

DAVE DAUGIAU LAISVĖS.
Vienna. — Priskirtose prie Italijos Austrijos žemėse italų valdžia griežtai uždraudė artovimą vokiečių kalbos mokyklose. Pietinėje Tirolio dalyje gyvena išimtinai vokiečiai. Tai dabar ten italų valdžia leido tikybos pamokas dėstyti vokiečių kalboj.

PRAMATO BADA.
Berlin. — Amerikos diplomatai čionai esantieji pramato Vokietijos netikėtai smukimą, jei reparacijų klausimas nebus išspręstas greitai laiku. Dabar Vokietijoje išrodė maisto pakaktinai. Bet tas atsidūko šitaip: įvedus pastovius pinigų — rentų — markų junkeriai ir ukininiai emė parduoti savo javus ir gyvulius, kurių greit neilks, nes Vokietija nepagamins tiek produktų, kad išmisi. Todėl galės atsistiekti rusai ki badavimai Vokietijoje. Amerikiečiai pripažįsta, kad reparacijų komisija su amerikiečių gen. Dawes prieškylėje išdirbo gerą planą, bet vargu jį priims Francija. Tokiu būdu Francijai atmetus naują reparacijų planą, knaujo tekstus nepastovumas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Seirijai. — Pastatyti elektros stotį valstiaus taryba atidavė pil. C. Šutartis padaryta penkiolikai metų. Sutarty išlyta, kad stoties savininkas privalo pastatyti miestely keturias lempas gatvėse.

Komisija sprendusi kuriose vietose tos keturios lempos privalės stovėti, rado reikalingą pastatyti vieną — prie bažnyčios, vieną — prie klebonijos ir vieną — šiaip prie namo, netoli pašto, bet paštas bus patamsys.

UZTEPE ŽYDŲ ISKABAS.
Skandinavė, Tauragės apskr. Naktį iš 31 sausio š. m. į 1 vasario visos žydų parais iškabos tapo išleptos. Maityt, ir čia esama fašistų. Žydai ir p. Nuovados Viršūninkas labai susirupinę.

Iš Okupuotos Lietuvos.
Vilnius. 5 II. Gudų šventė „Vil ūtro“ praneša, kad gudai jau rengia Gudijos nepriklausomybės šventę. Tam filksui įvyksias iškilmingas Tautinio Komiteto posėdis ir rautas.

Visą savaitę revizavo. „Ryto“ švietimo draugijos revizija, kurią darė šešetas vildininkų ištisą savaitę, pasiėmė sausio 2 d. Surasęta revizijos protokolai, kuriuos pasirašė ir „Ryto“ atstovai.

„Lietuvos Rytai“ del to nuo savęs priduria, kad turint galvoje revizorių skaičių ir tą laiką, kuris padarė revizijai, galima matyti didelį norą ką nors „baisaus“ surasti, apie ką Obstas taip atsidėjęs rašė dieną ankščiau prieš reviziją. Bet nežiurint padėto truso ir išlieto prakaito, revizijos vaisiai esą dimų.

menki, kad nepasakius, j...
Veltui revizoriai naudot...
J. Obsto patarnavimui, ka...
per savo „Dz. Wl.“ raga...
savo visuomenę prie tų „h...
sių nusidėjimų“. Lietuviai...
tai ypač įstrigo akdu ta...
linkybė, kad J. Obsto žygiu...
padarytas sekmadienį o re...
vizija prasidėjo pirmadienį...
Nėpaprastas pasiformav...
mas apie slaptą dalyką, ko...
kiu abejojimo yra revizijos...
paskyrimas.

Bergždi pakvietimai.
„Lietuvos Rytų“ laikraščio...
redaktorė jau kelintas kart...
kviečiama į politinės po...
os buveinę. Ir kiekvieną kar...
ta be jokio reikalo, nes be...
paprastų formulių „klas...
mų ir beprasmių protokol...
surašymo, nieko rimčiau ten...
neatliekama.

Adutiškis. — Mokykl...
Dabar Adutiškio par...
yra 14 lietuvių mokykl...
ry 7 laiko vildžia, o 7...
draugija. Boveik „kaba...
vienos lietuvių mokyklos...
lenkų mokykla, bet jos...
nau tuškos, arba tur tik...
lius mokinius, tuotarp...
lietuvių — per pilnos. Ne...
rint to, kad lenkų mokykl...
butai patogesni ir dovan...
dažnai vaikams duoda, ir...
daugiau žada, vis tik aduti...
kiečiai siūnia savo vaik...
savas mokyklas. Nors kra...
tas didžiojo karo bėgalo m...
lintas, trobėsiai — subėg...
daugelis žmonių — bėgėgyva...
vokiečių pastatytose apka...
suose, bet mokyklai pristig...
šūolių, ar kokių kitų ranki...
tuojau visi po graši sum...
ir tą trukumą prašalina. V...
sur, vaikai be skaitymo, n...
šymo ir matematikos moko...
komi tautiškų dainų ir žai...
dimų.

Buvo suareštuoti 24 lietuviai

PATEKO BĖDON 24 LIETUVIAI.
Kaip angliški laikraščiai praneša, tai pereitą nedėlią Lynne Lietuvių klubo salėj, 26 Camden str., suareštuota 24 lietuviai, tarp jų yra Petras Lesbertas klubo prezidentas ir oficialis vertėjas Lynne teisme. Jie kaltinami nelegume kazyriavime ir svaigalų gešefte. Lietuviams teisme buvo bėdos, kad jų vertėjas buvo tarpe kaltinamųjų ir negalėjo versti kalbas.

Ataka ant lietuvių klubo padaryta delto, kad moterys skundėsi, kad jų vyrų klubas labiau pamylėjo, negu jų namus. Policija moterų balso išklaušė ir užtelėjo ant klubo. Žinia apie policijos atbidėjimą į klubą žaibo greitu pasklydo ir moterys subėgo pasižiūrėti, kaip jų vyrai sodinami į „limuzinus“. Vyriausiosios policijos kvatierose nebuvo užtektinai vietos. Tai dalis lietuvių buvo nugabenta į stotis. Patekę valdžios prieglaudon lietuviai iš pradžių šlitinėjo it musmirių apsiėdė. Bet kaip ten atsirado armūnika ir tada prasidėjo „good time“.

Ant rytojaus nelaisviai buvo pastatyti prieš teisėją. Visų nelaisvių vadas pasiaikino, kad jis nelegaliame kazyriavime nedalyvavęs ir mesas už tai atsaakomingas. Tečiau už mumsišino gešefte neisšisuko ir jo byla bus atnaujinta kovo 4 d. Toliau Izidorius Bučionis ir du kiti darbininkai teipgi teis...

Svarbios prakalbos labai suindomino žmones

KULTŪRINĖS MISIJOS.
LAWRENCE, MASS.
Gal būt pirmas tos rūšies sumanymas tapo sugalvotas ir įvykintas kun. Virmanekio ir pėsninij Lawrence, Mass. Čia pabandyta žmonėms aiškinti religijos klausimus iš grynai kultūrinės bei mokslinės kėrtės. Parapijos pakviestas Dr. K. Pakštas eilėje preleketų aiškino žmonėms idomiausius dalykus. Jo preleketų temos buvo šios: „Krikščionybė, kooperacija ir žmonių laimė“, „Katalikybė ir Tautybė“ (čia faktais ir skaitlinėmis Dr. Pakštas įrodė kad katalikybė yra tvirtiausias ramstis tautai ir kad tik katalikas tegal būtų tobulas tautininkas), „Svenstas raštas ir gamtamokslis“ (šėšių dienų kuryba ir visuotinas tranas geologijos, biologijos ir astronomijos šviesoje). Pastaroji preleketija buvo te moje: „Katalikai ir civilizacija“, plačiai nupasakota katalikų darbai mokslui, menui ir visai kultūrai. Įrodyta kad atėmus katalikų darbus iš visos civilizacijos teiktų vien trūpiniai.

žmonės pamėgo.
Visose kultūrinėse misijose žmonių apšėiai rinkdavosi. Šviesesnės katalikų visuomenės platus sluoksnius nepalėdavo nei vienos prakalbos ir reikšdavo preleketui didelę ir širdingą užuojautą. Kaip di-jelis žmonių susidomėjimas būdavo, galima spręsti ir iš to, kad prelektantas kas vakaras gaudavo apie 20-30 rašytų paklausimų, kaip nuo laisvamanių taip ir nuo katalikų.

Paskutinį kartą.
Nebegalėdamas tolimesnių pakvietimų priimti, Dr. Pakštas kalbės Lawrence lietuviams paskutinį kartą vasario 29 d., pėtnyčios vakare, šv. Pranciškans parapijos salėje. Jis kalbės tema „Katalikybės uždaviniai Lietuvoje“. Be to dar kalbės vos dabar atvykęs iš Lietuvos garsus oratorius Kun. Garmus.

Jis pasakos naujausius Lietuvos įvykius, nuivies Lietuvos moksleivijos gyvenimą ir reikalus. Jo prakalbos žada būt visais atžvelgia idomios ir naminė. Kad ir tikimasi sušacholans daug klausytojų.

DIDŽIAUSIAS DEIMANTAS.

New York. — Atgabentas didžiausias pasaulyje deimantas. Jis sveria 127 karatus, o vertas \$300,000.

NELAIMĖ.
Madrid. — Trys žmonės bu mušti, o šeši sužeisti, kai susikūle traukiniai. Tas atsitiko, kad sniegas pagadino signalus.

UZDARĖ MOKYKLĄ.
Madrid. — Valdžia uždarė Laisvąją Tribuną, švietimo įstaigą, už tai, kad ji neva kėšasi į politiką. Du tos įstaigos mokytojų ištremti.

KIEK IPLAUKU.
Detroit, Mich. — Šio miestto strytkarius valdo miestas. Per sausio mėnesį miestas grynė pelno turėjo \$89,023.92. Pernai per tą pat mėnesį iplaukų buvo ant \$18,465.33.

NEPAPRASTAS NUPIGINIMAS.

ALBUMAS yra didelė foto mato knyga. Turi 495 pusl. su paveikslais Lietuvos veikėjų, grupių, partijų, namų ir t. t. Laisvąjį dalis albuma yra užamta grafijomis Lietuvos veikėjų. Kiekvienas lietuvis, prisinupirkti Lietuvos Albumą, kurį gena daug nuopelną. Duodame progą kiekvienam lietuviui įsigyti. Senas albumas parduodamas po \$3.50, kas yra ne mažas „bargain“.

Karė norita tą kėš...
ti kreipkitės tuojau į...
„DARBININKAS“
306 Broadway, So. Boston, Mass.

KAS GIMETI LIETUVŲ KOLONIJOSE

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvos nepriklausomybės šventė.

Philadelphia. Lietuvių krikščionių sąjūdis šikimlingai pasirodė išskaidamas obalsį tarp savųjų ir prie to buvo svetimtaučiai, kurie nustebo pamatę tokia gražią publiką. L. K. Sąjūdis turėdamas prakliną valdybą, kuriai priklauso pirmutinis pagarbos ir padėkos žodis už jos didelį darbotumą. Jūs yra gerb. pirma A. Užumekis, kuris daugiausiai ne-mulstamčiai darbavosi ir p. J. Poška. Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 16 d. nemažas skaičius pasirodė tikrai mylinčiai Lietuvai. Šventė kaip tik Lietuvos sąnūs, nesidrovėjo išleisti Lietuvos trispalvę vėliavą, lygiai su Amerikos žvaigždėta. Plevėsavo iš lietuvių stubelius kas didi ir maloni išpildė del visų dary.

Iškilmingas bankietas.

L. K. Sąjūdis nepraleidžia nei vieno metų veltui, visados surengia kokią nors pramogą pamie-jimui. Vasario 17 d. nedidelis vakaras buvo iškilminga vakarienė. Kaip iš lauko taip ir iš vidaus šv. Kazimiero parapijos svečiai, 331 Eap gatvė, buvo išpuosta vėliavomis, kuri atrodė it Lietuvos "kapitalius". Visa sveitinė tik ir margavo geltonai-žaliai-randoni, kaip pavasary mergaičių darželis. Štai išpuošti, apstatyti gyvoms gėlm. Parapijos choras, susidedas iš trisdešimt trijų ypatų vadovaujamų įjyamas vargo-nininko p. J. Jankaus, dalyvavo, liksimino publika prakliom dainelė. Garbės svečiai, jiems įk-nant i sveitinę, buvo priimti eho-ro Amerikos ir Lietuvos himnais. Svečiai buvo šie: kongresmanas Connolly, Clinton Rogers Wood-

PHILADELPHIA, PA.

Woff, Hubert J. Moran, kun. Ki-

nash (ukrainas), kun. E. Kemėsis. Vėriminietieji visai laukę prakalbas, kurie visi pareiškė užuojautą ir sveikino Lietuvai kaip prakliną tautą. Taip-gi dalyvavo Ellwood Rotan Corcoran ir vietiniai Sąjū-sio garbės nariai ir taip praklinas svečiai: gerb. kleb. J. J. Kaula-kis, Richmondo šv. Jurgio parė-pijos klebonas gerb. I. Zimbis, Dr. Petruska ir jo moteris, Dr. Dambrauskas ir jo moteris, naujai tvieriamos parapijos kleb. gerb. J. Čepukaitis, dr. P. Montvila, ku-riem vieta pilnai kaip svečiam paskirta. Dr. Montvila ilgą kal-bą turėjo. Vakaro vedėjas gerb. J. Poška pūbliai perstatė Sąjū-sio pirmutininką p. A. Užumekį, kuris išpildė to vakaro visą pro-gramą, perstatydamas kalbėtojus. Kalbėtojų buvo daug, tad sunku juos ir išvardyti. Kas puošė tą vakarą tai pulki muzikė, kuri lai-kotarpiais gražino: p. l. O. Prancū-kūnaitė smulka, kuriam-publika dėkojo, aplodismentais. Paminė-jimui Lietuvos nepriklausomybės šventės, svečių dalyvavo bankie-čio virš poros šimtų. Pasidėkavo-jant visiems kurie dalyvavo, ne-šturėjo perspėjimų. Visi atsilau-kusieji pilnai patenkinti ir visi gražiai užsilaikė kaip tikri džen-telmonai, iš ko buvo maonu ge-rėvis. Jeigu viską apskaitę norė-tum, reikėtų jaučio skūros kad su-rašyti. Taip iki vienuoliktai va-landai linksmai laikas praleista. Prie užbaigos buvo dainuota Lie-tuvos himnas ir šaukta: "Lai gy-vuoja laisva ir nepriklausoma Lietuva! Valio!!!". Prie to viso su-rengimo pasidarbavo gerb. A. Užumekis, gerb. J. Poška ir K. Dryža. Visiems, kaip svečiam taip ir pasidarbavusiem surengi-me tariame pagarbos ir padėkos žodį.

K. J. D.

PITTSBURGH, PA.

Vasario 22 d. atvykau iš She-nandosh, Pa. į Pittsburghą ir ap-sistojuau prie didžiai gerb. klebo-no kun. J. Vaiskoro. Kelionė 9 valandų tėjo labai kalnėta ša-limi. Užsėdėjau, aniegu vi-sur daug. Miesai pilni plieninių ir geležinių dirbtuvų. Dūmais patvinkęs oras. Čia pabuvęs kiek vėl grįžau į Shenandosh, Pa. Šiuo-mi tarpu visus Pittsburgho Lietu-

LAIVAKORTES

1 ir 11 visų dalių

LITUOVOS per BREMEN'Ą

Naują patalpių laivą MUNICHEN-STUTTGART-COLUMBUS ir parankius vienos klasės laivus. Gerai patalpiamas 3 klasės kabinas su atskirais uždromais kambariais del 2 ir 4 kabininkų.

Išplaukia Kas Savaitę.

Lietuvos valdžios autorizuota linija. Laivų kurti ir kiti patalpinimų klaus-kite vietos agento arba, pils NORTH GERMAN LLOYD 192 Washington St., Boston, Mass.

AR MANOTE ATSIIMTI

GIMINES I AMERIKA?

Lietuvos kvata jau yra pasibaigus, bet dabar laikas prisiegti prie nau-jos kvotos, kuri prasidės liepos 1 d., 1924 m.

Mano ofisas Kaune pagalbsti iš-gauti pasportus, visas ir prirengia juos tuojau kelioti.

CUNARD LINE 192 State St., Boston, Mass.

viens, malonai prašau ir kryžiu spauda. Spauda yra tikybinio ir ralytės ir sv. Kazimiero Draugijų tautinio gyvimo gyala. Nub-ku-ir tuomai pat parenti katalikišką (tikybišką) spaudą, gausaus įlai-

UNITED AMERICAN LINES

NEW YORK-HAMBURG

Trumpiausios kelios ir vienos dienos LITUOVOS Išplaukia kiekvieną savaitę su nauju laivais de lux "Albert Ballin", "Bismarck", "Kaiser", "Kronprinz". Kuris vėla 1, 11 ir 111 klasė pa-salierius ir populiarūs laivai "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia" ir "Westphalia" su cabin ir 111 klasė. Gerai man-ducus patalpinimas, puikų kam-barai, mulkios aprūpavimas. JULIUS ROTTENBERG 290 Hanover St., Boston, Mass.

ATVYKĘ iš Lietuvos Emigrantai, pasakoja, kad su atsiskytais iš Amerikos "žekiais" žmonės tur po keletą kartų važinėti i bankas iki kol ap-maino juos ant pinigų.

Nevarginkit saviškių su "žekiais", bet siug-kit jiems grynus pinigus per visų užtikėtą Banką

THE BRIDGEVILLE TRUST COMPANY BRIDGEVILLE, PA.

p o s e k a n č i u k u r s u:			
100 Lity už	\$10.75	600 Lity už	\$64.90
200 " "	21.20	700 " "	73.90
300 " "	31.65	800 " "	83.70
400 " "	42.10	1,000 " "	104.00
500 " "	52.50	2,000 " "	208.50

Pagal šio kurso-bus nusijsti grynį pinigai, kaip čia yra pažymėta, o įšų giminės gaus pa-kvietimą — kur paimt pinigus.

Apdovanoję saviškius ant Kaledų, nepalkau-kit šelpti juos ir toliaus, nes Lietuvoje vargas. Sūmėiant pinigus reik adresuoti:

THE BRIDGEVILLE TRUST COMPANY BRIDGEVILLE, PA.

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

by

JOHN'S LITHUANIAN B. O. ASSOCIATION OF LABOR

as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

One year and suburbs.....\$4.50

Foreign countries yearly.....\$6.50

Single copies 10c

Advertising rates on application

Entered as second-class matter Sept. 13, 1911 at the post office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Ar Gali Lietuva Ap-sieiti be Vilnijos

Ar Lietuva gali apsieiti be Vilniaus? Klan-simas, rodos, būtų nereikalingas, nes man bent neteko sutikti lietuvio, kuris atstovautų nuomo-nę, jog Lietuva galinti ir be Vilniaus apsieiti. Priešingai — visur sutinki nekantravimą, ir nepasitenkinimą, kad Vilnius dar Lietuvai ne-gražintas. Kad jis turi būti gražintas — apie tai, rodos niekas neabejoja.

Taciau kaip medicinoj, taip lygiai ir politi-koj svarbiausias daiktas yra diagnozas. Jeigu gydytojas liga išpėjo — tai ligonis jau pusiai iš-gydytas (žinoma, jeigu liga apskritai pagdy-ma). Diagnozo klaidos dažnai nuveda ligonį į kapus. Politikoj diagnozas yra daug sunkesnis, negu medicinoj, nes čia vaidina vidmenį įvai-ris etnografiniai, istoriniai, socialiai, ekonomi-niai ir grynai psichologiniai momentai, kurie ne tik labai sunkiai priėmiami pažinimui, bet yra net labai nepastovūs.

Statydami Vilniaus klausim diagnoza, turi-me sau atvirai pasakyti, kad padėtis — rimta: Lietuvos galvon išveržė labai atkaklus bačilas — bačilis poloniusas — kurį pasalinai bus neleng-va.

Žinoma, gali atsitikti koks netikėtas per-versmas, kaip tai atsitiko 1920 met., kuris Vil-nijai nuo šios ligos imai atvaduos.

Taciau politinė išmintis mums nepataria sė-dėti rankas susidėjus ant pilvo ir laukti tokios kitos progos, kaip 1920 m. kada mes, beveik ne-paleidę nė vieno šūvio, įėjome Vilnių.

Nes tokia proga gali arba-visai neateiti ar-ba per vėlai ateiti. Todėl nelaukdami kol koks angelas ateis ir sudrums vandenį, kuriame mes galėsime išsigdyti, privalome tuojau pradėti visais galimais būdais Vilnijos ligą patys gydy-ti.

Taciau pasisakykime sau, kad tas gydymas bus nelengvas, kad jis reikalauja didelių, labai didelių aukų, turfo, kraujo, gal geriausių Lie-tuvos sūnių galvų... Taigi kaip reikės tos au-kos nešti, tuomet nerimas pastatys sau klausimą: "Dievaž, ar negeriau Vilniaus išsivadėti, negu tokias aukas dėti? Štai gyvename tiek laiko be Vilniaus, gal galėsime gyventi ir to-liau?"

Taigi kad mūsų pasiryžimas būtų visiškas, kad eidami prie tikslo nesisidairytume atgal, tai mes privalome atsakyti sau, ar Lietuva gali gy-vuoti be Vilniaus ar ne? ar Vilniaus visiškai ne-galimas reikšti tik pirklo gal, rankos kojos

Kad atsakytume į šią klausimą, turime sau iš-aiškinti, kas tai yra tauta?

Tauta susideda iš trijų būtinų elementų: žmonių, teritorijos, kultūros. Kultūra čia ima-ma plačiai: kalba, tradicijos, istorija ir, ap-skritai, visos tautos dvasios turinys. Taipogi kalbėdami apie tautą tikra prasme, mes negali-me suprasti tik šiandien gyvenančius žmones: Mes esame mūsų tėvų bočių probodų kūno ir dvasios privalomų paveldėtojai, nesiotojai ir reiškejai. Jie gyvena mumyse.

Šiandien gyvenanti karta yra tik materiali-tautos medega. Kaip žmogaus kūno visa mede-ga per tam tikrą, gana trumpą, laiką visai mai-nosi nekeisdama žmogaus individualumo, taip lygiai keičiasi ir tautos sastatas: vieni miršta, kiti gimsta, bet tautos individualybė pasilieka ta pati. Taigi tautos sąvoka apima gyvenančius, mirusius ir dar gimstančius žmones.

Iš visų tautos elementų svarbiausią vaidme-nį vaidina teritorija. Ne iš esmės, bet del savo įtakos tautos išsivystymui. Teritorija daugiau-sia nulemia tautos būdą, papročius, ir visą kul-tūrą. Tautų skirtumai kyla daugiausia iš čia, kad jos gyvena įvairiose teritorijose. Gyvenan-čios vienoje teritorijoje tautos anksčiau ar vėliau susilieja į vieną tautą. Tokių pavyzdžių istori-ja turi užtektinai.

Jeigu kas norėdamas gynyti mano principą mūrodyti žydus, tai aš atsakysiu, kad žydai ne-ra tauta, bet rasė. Beveik visi etnologai su tuo sutinka. Teritorija yra dar tuo ypatingai svar-bi kad ji negali didėti. Žmonių skaičius auga, kultūra vystosi, bet teritorija pasilieka ta pati. Užtai tautos už nieką taip atkakliai nekariauja, kaip už teritoriją, nes teritorijos nepriauginsi nei nepalidinsi kitokių būdu, kaip tik atimdama jas nuo kito.

Grįždami prie Vilnijos klausimo, matome kad Lietuva nustodama Vilnijos grynai materia-liai, nustoja daugiau kaip trečdalis etnografi-nės teritorijos, apie trečdali gyventojų ir sosti-nės.

Jeigu žmogut nukirsti trečdali jo kūno, vis-vega kokią, — jis negyvens. Tauta skiriasi nuo gyvo organizmo tuo, kad ji ir sukopota i dalis gyvena, jeigu tos dalys yra užtektinai tvirtos. Taciau kai del Vilnijos, tai pasisakykime, kad ji yra labai silpna. Ilgesnės amputacijos ji ne-išlaikys.

Ypač, kad lenkai stengiasi pakirsti jai gy-vus ir užmūdyti. Jeigu po ilgesnio laiko mes kokiū nors stebuklų ir atgaunum Vilniją, tai ji bus tiek mūsų sveitimas kūnas, kad negalėsime varžinti nė protezas vaidinans ir mes patys bū-tume priversti nuo os atsakyti.

Praleikime dabar, kad Lietuva ant visa-dos nustotų Vilniją — kas iš to būtų?

gai laikytusi. Nes lenkai, turėdami Gardiniją ir Vilniją, stačiai yra verčiami kaip ekonomi-nių, taip ir politinių motyvų pagrįbti ir Kaunį-ja su Suvalkija. Jeigu rusai atimtų Vilniją len-kams, tai ir jie būtų verčiami elgtis panagiai. Žodžiu sakant, kas turės Vilniją tas noroms ne-noroms turės įgyti ir Kaunį su Suvalkija.

Bet prileiskime, kad Lietuva šios dienos sie-nose išliktų. Kas iš jos būtų? Tai būtų liemuo be galvos. Tas liemuo gal šiaip taip gyvuotų, bet koks jo būtų gyvenimas? Šios dienos Lie-tuva — tai ne Lietuva, tai tik Lietuvos dalis, tai žemaitija su nedidele Aukštaitijos dalimi.

Jeigu Vilniją būtų tik sav-teritorija; bet joje randasi Vilnius — centras, apie kurį vystėsi ir augo istorinė Lietuva, širdis, kuri te Lietuva gaivino: Tos širdies nustoję, mes nus-tojame ryšio su visa mūsų praeitimi, istorija, tradicijomis. Mesirstame kažkokia kita nau-ja tautė, kuri, mano manymu, neturėtų teisės nešioti Lietuvos ir lietuvių vardą. Tai būtų smulkų buržuazų tautėlė, kuri kaip avis, su-sirgus smegenų kirminais suktųsi vietoje ir ne-bepajėtų nei politiko, nei kulturoje vadinti jo-kio vaidmens ir paruošti jokių žymesnių veika-lų.

Sakys kas, kad tai istorinis romantizmas? Tegu sako. Aš atsakysiu, kad romantizmas daug geriau, negu materializmas ar nihilizmas. Žmogus tik tuomet gyvena žmoniškai, ka-da jis turi kokią aukštesnią dvasios idėją. Jeigu jis gyvena tik del to, kad valdyti, miegoti ir valgyti, — tai jis ne žmogus, bet gyvūlys. Ly-giai taip pat ir tauta.

Lietuva be Vilnijos — tai liemuo be galvos. Jeigu tas liemuo savo galvos neatgaus, tai jis greičiausiai mirs. O jeigu ir pasiliks gyvas, tai bus tik tikros Lietuvos išsigimėlis; šesėliu nevertai nešiojanti Lietuvos vardą.

Mes, kurie šiandien atstovaujame lietuvių tautą, nesame atsakomybė už Vilniją kaip prieš mūsų prabčius, kaip ir prieš mūsų amius.

Atsisakydami nuo Vilnijos mes atsisakome nuo visos mūsų garbingos praeities ir užkertame kelią atečiai. Mes liekame tautos išdavikais. Tolsybė, atgauti Vilniją — nelengvas užda-vinys. Bet mūsų tauta turėjo sunkesnių uždavi-nių. Ji du šimtu metų kovėsi su kryživiais, ku-ritus rėmė ir jų elisė kovojo visos Europos ri-terialai. Ji apsigynė nuo ne nuo visos Europos ir teritorijos nenustojo, nors tos teritorijos savo reikšmė negalima lyginti su Vilnija.

Nėra Lietuvos be Vilnijos?

Kas Vilnijos išsivadėti — išsivadėti lie-tu-vio yardo.

V. V.

KULTūros VAJAS MARSUTAS.

Apvietos reikalais gerb. kun. J. Dakys, svečias iš Lie-tuvos, gabus kalbėtojas. Ian-tys su prakalbomis šias kolo-nijas.

Vasario 30 d. Hazleton, Pa. Kovo 2 d. Minersville, Pa. Kovo 2 d. St. Claire, Pa. Kovo 3 d. Girardville, Pa. Kovo 4 d. New Philadelphia, Pa. Kovo 5 d. Frackville, Pa. Kovo 6 d. Gilberton, Pa. Kovo 8 d. Coaldale, Pa. 27 d. Tamaqua, Pa. d. Easton, Pa. po su-

This image shows a vertical strip of a document page. The left side is a dark, textured edge, likely the binding or the edge of the paper. The right side is a white, blank area. There is no text or other content visible.

Asterius — Andrius Zaneck
7307 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Marshall — Aleksandra Jalmoke,
115 Granite St., So. Boston, Mass.
Draughts — D. L. K. Kahanen
Eucalyptus sapientinus has been re-
ceived from the University of
Washington St. Station, Wash.
The following have been received from
the University of Washington:

Kalbēs garšūs kalbētojai: Dr. K. PAKSTAS, L. D. K. S. Centro Pirmininkas, KUN. GARMUS, kā tik atvykęs iz Lietuvas, KUN. V. TASHUNAS, Norwood'o lietuviu klebonas, DR. J. C. LANDZIUS, iz So. Bostona ir Baltrus AJASKAS, L. D. K. S. vietinās kuopos pirmininkas ir Brighton'o lietuviu kataliku valkējas.

Koncertā līdzpildys Cambridge'o Baznytinis Choras po vadovystē vargonininko V. Sirelkoš ir grieš labai gara orkestra, susidedanti iz 4-riju upatū po vadovystē paneļās Kasparavičiūtis iz Somerville, Mass. Padainims solo vietinā paneļā Randellinūnūtis, vietinās kooperatīvās krautuvēs knygvēd. ir St. Paura, kooperatīvās krautuvēs vedējas. Galims sakyti k ad tokiu koncerto dar Brighton'e nēra buvē: Taigi yra kvēdiami ne tik Brighton'o lietuviai, bet ir iz apīpīnēti ir gerbiamieji ne-sivilinēti staļņikāji, nes programās prasēdē pasakirti laiku o pa sivilinē graudinais, nes pirmāusla programā pādys orkestra ir solisti.

MAJAS SPĒJAI. Valdēt te pērvērtus spēkus!

Atbilsta vietu RĒKŠĀJAI.

PRISIUSK SITA KUPONA SIANDIEN.
 NATIONAL LABORATORY, DEPT. LE-1
 -1018 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.
 GERBIAMINIS—die šiedu _____ už _____ patalynų Nuga-Ton'o. Aš imiau
 Nuga-Ton'o 20 dienių, o jei aš nebusiu patenkintas, tai likusiu daugi pasilikti atgal, o jūs man
 sukrečiate pinigais.
 Vardas ir Pavardė _____
 Adresas _____

Koncertā tīpildās Cambridge'io Bāznytinis Choras po vadovyste vargonininko V. Širelkes ir grieš labai gara orķestra, susidedanti iš 4-rių ypatų po vadovyste panelės Kasparavičiūtės iš Somerville, Mass. Padainuos savo vietinė panelės Raudellinimute, vietinės kooperatyvės krautuvės knygnave. Ir St. Paura, kooperatyvės krautuvės vedėja. Galima sakyti k ad tokio koncerto dar Brighton'e nėra buvę. Taigi yra kviečiami na tik Brighton'e ištisvati, bet ir iš aplinkinių ir gerbiamieji ne-nėvėlininkai stalfankyti, nes programmas prasidės paskirtu laiku o pasivėlinę grūdindami, nes pirmiau-šis programą pūksis orķestra ir solistai.

RECEIVED BY THE DIRECTOR, FBI, 11/11/54